

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - 2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.2 มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.3 การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของท้องถิ่น
 - 3.2 แนวคิดการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.3 โครงสร้างอำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลชมพู
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ดังนี้

สุพจน์ ศรณารายณ์ (2548) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจ ว่า จะมีความหมายในด้านความรู้สึกและเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติอยู่ อันมีผลสืบเนื่องจากองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ประโยชน์ตอบแทนและอื่นๆ ถ้าองค์ประกอบต่างๆ สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้เหมาะสม ก็จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจบุคคลจะมีความพึงพอใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลและองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในงานนั้นด้วย

ฐานิสสรา เจนพานิช (2548) กล่าวว่า ทศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจนั้นและทศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

วิโรจน์ นิमितโกคานันท์ (2547) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคล เมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้วในลักษณะบวก คือ ความพอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุน หรือ เจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อเขาได้รับการตอบสนองความต้องการในทางตรงกันข้าม ถ้าเขาไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการแล้ว ความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้นและความสมประสงค์ในสิ่งที่ตนคาดหวังไว้ เป็นความรู้สึกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ สภาพแวดล้อม ช่วงเวลาในขณะนั้นๆ ความพึงพอใจเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในแนวทางอันพึงปรารถนาได้

บังอร ควรประสงค์ (2544) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ความพึงพอใจย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับ

วราภรณ์ ช่วยนุกิจ (2544) ได้สรุปจากการที่ได้ศึกษาแนวคิดเรื่องความพึงพอใจของตน สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากความสำเร็จ ความสมประสงค์ในสิ่งที่ตนคาดหวังไว้ เป็นความรู้สึกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ สภาพแวดล้อมช่วงเวลาในขณะนั้นๆ ความพึงพอใจเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในแนวทางอันพึงปรารถนาได้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากความสำเร็จตามประสงค์ที่ตนคาดหวังไว้ ความพอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุนหรือ เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อเขาได้รับการตอบสนองความต้องการ เป็นความรู้สึกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอ ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ สภาพแวดล้อม ช่วงเวลาในขณะนั้นๆ และพึงพอใจเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในแนวทางอันพึงปรารถนาได้

1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใด ซึ่งสามารถจัดเป็นพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ เพราะพฤติกรรมทางด้านจิตอารมณ์เป็นภาวะที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล อันได้แก่ ความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ความไม่ชอบ การให้คุณค่า การรับการเปลี่ยนแปลง หรือ การปรับค่านิยมที่ยึดถือ ซึ่งสามารถแบ่งตามขั้นตอนการเกิดพฤติกรรมด้านจิตอารมณ์ ซึ่งอาจทำให้สามารถมองเห็นขั้นตอนการเกิดความพึงพอใจ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับหรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending) เป็นขั้นแรกที่บุคคลถูกกระตุ้นให้รับทราบว่ามีเหตุการณ์ปรากฏอยู่อย่างไร และบุคคลนั้นจะมีความยินดีหรือมีภาวะจิตใจที่พร้อมจะรับสิ่งเร้านั้นหรือให้ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งขั้นนี้ความรู้สึกพอใจของบุคคลจะเกิดโดยมีขั้นตอนย่อยต่อไปนี้

1. ความตระหนัก (Awareness) หมายถึง การที่บุคคลได้ถูกคิดหรือรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น

2. ความยินดีหรือเต็มใจที่จะรับ (Willingness to Selected) ขั้นนี้บุคคลจะเกิดความพึงพอใจที่จะรับสิ่งที่มากระตุ้นความรู้สึกนั้นเอาไว้

3. การเลือกรับหรือเลือกให้ความสนใจ (Controlled or Selected Attention) ภายหลังจากที่บุคคลมีความตระหนักและยินดีในสิ่งกระตุ้นนั้นแล้ว บุคคลก็จะเลือกรับสิ่งที่ตนเองชอบหรือนำความพอใจมาไว้ให้ และขณะเดียวกันก็มีแนวโน้มที่จะไม่สนใจในสิ่งหรือสถานการณ์ที่ตนไม่ชอบ

ขั้นที่ 2 การตอบสนอง (Responding) พฤติกรรมขั้นนี้กล่าวได้ว่า บุคคลเกิดความพึงพอใจอย่างแท้จริง มีความรู้สึกผูกพันกับสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น ซึ่งบุคคลจะพยายามทำปฏิกิริยาสนองตอบบางอย่าง หรือได้รับความพึงพอใจจากการมีส่วนร่วมหรือจากการได้กระทำกิจกรรมนั้น ซึ่งขั้นนี้ มีขั้นตอนการเกิดย่อย ๆ ดังนี้

1. การยินยอมในการตอบสนอง (Acquiescence in Responding) ขั้นนี้อาจใช้คำว่า เชื่อฟัง หรือยินดีที่จะปฏิบัติตาม

2. ความเต็มใจที่ตอบสนอง (Acquiescence in Respond) อาจกล่าวได้ว่าบุคคลเกิดความสมัครใจที่จะกระทำในสิ่งนั้น ซึ่งเป็นผลจากการเลือกของบุคคลนั่นเอง

3. ความพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Respond) พฤติกรรมขั้นนี้ สืบเนื่องมาจากการเต็มใจที่จะตอบสนอง เมื่อบุคคลได้กระทำกิจกรรมบางอย่างไปแล้ว บุคคลจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งเป็นสภาวะหนึ่งทางด้านอารมณ์ของบุคคล

ขั้นที่ 3 การเกิดค่านิยม (Valuing) ขั้นนี้อาจอธิบายได้ชัดเจนได้ด้วยคำว่า ความเชื่อ (Belief) หรือทัศนคติ (Attitude) ขั้นนี้บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงว่ายอมรับหรือรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่มีค่าสำหรับตัวเขา หรือแสดงว่าเขามีค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การต้องการอยู่เสมอที่จะพัฒนาในการกระทำสิ่งนั้นๆ ให้มีประสิทธิภาพมีความพยายามในการชักจูงบุคคลอื่นๆ ให้กระทำตามและมีความเชื่อในประโยชน์ของสิ่งนั้น เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การจัดระบบค่านิยม (Organization) ขั้นนี้หมายถึง การที่บุคคลมีค่านิยมเกิดขึ้นต่างๆ หลายชนิด จึงจำเป็นต้องจัดระบบค่านิยม โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม

ขั้นที่ 5 การแสดงลักษณะตามค่านิยม (Characterization by a Value) ขั้นนี้บุคคลจะเรียงลำดับของค่านิยมที่มีอยู่จากดีที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ซึ่งค่านิยมเหล่านี้จะเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของบุคคล

1. การวัดความพึงพอใจ

ในการวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธี (ปริญา จเรวัชต์ และคณะ, 2546, อ้างอิงใน สุนทรี ฮวดสำราญ, 2551,) ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจเป็นคำถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการวัดความพึงพอใจโดยตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จะเห็นได้ว่า การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถที่จะทำการวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนและหน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่นมากที่สุด สามารถรับรู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงได้มีการถ่ายโอนบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจในการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานราชการอื่นๆ ซึ่งระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษา สรุปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหลายมาตรา สรุปได้ดังนี้ ให้ยึดหลักการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาดังนี้ คือ ให้มีการกระจายอำนาจลงสู่พื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานการศึกษาปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษา ระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสานส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนการจัดการศึกษา ในเรื่องของระยะเวลาและการดำเนินการไว้ดังนี้ คือ กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยได้ระบุในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวสามารถจัดการศึกษาได้และกำหนดให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะที่ซ้ำซ้อน

ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ภายใน 1 ปี และนอกจากนั้นยังได้สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ได้สะดวกขึ้น

สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษา ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ประสานส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา

2. มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาคูหาเด็ก อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด กรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งต่อไปนี้ เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติ ในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐาน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อ

พัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่อไป สำหรับมาตรฐานดังกล่าว ได้รวบรวม และจัดทำขึ้นจำแนกออกเป็นมาตรฐานการดำเนินงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย (คู่มือมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. 2547)

3.1 ด้านบุคลากร

เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร เช่น คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ตลอดจนผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

3.2 ด้านอาคารสถานที่

เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ดังนี้

3.2.1 ด้านอาคารสถานที่ เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับพื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้ง จำนวนชั้นของอาคาร ทางเข้า – ออก และประตูหน้าต่าง และพื้นที่ใช้สอย

3.2.2 สิ่งแวดล้อม เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร เช่น แสงสว่าง เสียง การถ่ายเทอากาศ สภาพพื้นที่ภายในอาคารรั้ว สภาพแวดล้อมและมลภาวะ พื้นที่เล่นกลางแจ้ง และระเบียบ

3.2.3 ด้านความปลอดภัย เป็นการกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย การกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัย และมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น

3.3 ด้านวิชาการ

เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็ก เป็นต้น

3.4 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน

เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ดังนี้

3.4.1 จัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.4.2 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นระยะ ๆ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน อย่างต่อเนื่อง

3.4.3 มีการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ รับทราบ เช่น จัดทำเอกสาร คู่มือแผ่นพับ การออกไปเยี่ยม บ้านผู้ปกครอง

3.4.4 มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันต่างๆ ของชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันครอบครัว

3.4.5 จัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อมา สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอาจขอรับการอุดหนุนงบประมาณจาก หน่วยงาน ดังนี้ การสนับสนุนจากภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรการกุศล มูลนิธิ หรือมีผู้อุทิศให้

3.4.6 จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เพื่อการดำเนินการ ตามทิศทางและแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองของ เด็กเล็กที่จะเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.4.7 จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากภาคต่างๆ คือ ผู้แทนชุมชนในท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการและผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความ ปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน

3. การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นการจัดการศึกษา ในลักษณะ ของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

3.1 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ยึดหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

3.1.1 การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้พัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

3.1.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการ อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษากับเด็กปฐมวัย

3.1.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบ ก่อน เพื่อจะได้วางแผน สร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆให้เหมาะสมกับเด็ก

3.1.4 การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลาย

ทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้

3.1.5 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กระดับปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการ จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงาน สามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ซึ่งให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

3.1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ทั้งนี้ มิได้หมายความว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

จากแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ ยึดให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรมบูรณาการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน โดยถือว่าการเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก และแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ พัฒนาการแต่ละวัยอาจจะเกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ผู้สอนจำเป็นต้อง

ทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3 - 5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ หรือช่วยเหลือเด็กได้ทันที่ ในกรณีที่พัฒนาการของเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ถ้าเด็กมีพัฒนาการสูงกว่าวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ คุณลักษณะตามวัยซึ่งเกิดในเด็กวัย 3-5 ปี จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงคุณลักษณะตามวัยของเด็กวัย 3-5 ปี

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1.ด้านร่างกาย			
1.1 กล้ามเนื้อใหญ่	- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยแขนทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดได้ด้วยตนเอง	- รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้	- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
1.2 กล้ามเนื้อเล็ก	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดได้ - เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ได้	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นตรงตามที่กำหนดให้ - เขียนรูปร่างสี่เหลี่ยมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดเล็กได้	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นโค้งตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้ - ใช้เชือกร้อยวัสดุตามแบบได้ - ใช้ก้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่นติดกระดุมเสื้อฯ

ตาราง 1 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1.3 สุขภาพ อนามัย	- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีเส้นรอบ ศีรษะตามเกณฑ์	- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีเส้นรอบ ศีรษะตามเกณฑ์	- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีเส้นรอบ ศีรษะตามเกณฑ์
2. ด้านอารมณ์และ จิตใจ			
2.1 การแสดง ออกทางทางด้าน อารมณ์	- ชอบที่จะทำให้ ผู้ใหญ่พอใจและได้ คำชม	- ชอบทำทนายผู้ใหญ่	- รักครู/ผู้สอน
2.2 ความรู้สึก ดีต่อตนเองและผู้อื่น	- แสดงอารมณ์ตาม ความรู้สึก - เริ่มรู้บทบาทหน้าที่ ของตนเอง - เริ่มรู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ ตนชอบสนใจ	- เริ่มควบคุมอารมณ์ ได้บางขณะ - รู้บทบาทหน้าที่ของ ตนเอง - รู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ตน ชอบ สนใจ - เริ่มรู้จักชื่นชมความ สามารถและ ผลงาน ของตนเองและผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์ได้ดี ขึ้น มีเหตุผล - รู้บทบาทหน้าที่ของ ตนเองและหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย - รู้จักเลือกเล่น ทำงานตามที่ตนชอบ สนใจและ ทำได้ - รู้จักชื่นชมในความ ความสามารถ และ ผลงานของตนเองและ ผู้อื่น
3. ด้านสังคม			
3.1 การช่วยเหลือ ตนเอง	- ล้างมือได้	- แต่งตัวได้	- เลือกเครื่องแต่งกาย ของตนเองได้ และ แต่งตัวได้

ตาราง 1 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
	- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง โดยไม่หกเลอะเทอะ	- ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ในการรับประทานอาหารได้
	- เริ่มรู้จักใช้ห้องน้ำห้องส้วม	- รู้จักทำความสะอาด หลังจากเข้าห้องน้ำห้องส้วม	- ทำความสะอาดร่างกายได้
3.2 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการมีคุณธรรมจริยธรรม	- ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) - ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง	- เล่นร่วมกับผู้อื่นได้	- เล่นหรือทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยได้
	- เริ่มปฏิบัติตามกฎกติกาต่าง ๆ	- ปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงร่วมกัน	- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา
	- รู้จักทำงานที่ได้รับมอบหมาย	- มีความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย	- ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จ
3.3 การอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	- เริ่มรู้จักแสดงความเคารพ	- รู้จักแสดงความเคารพ	- แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาส
	- ทิ้งขยะได้ถูกที่	- ทิ้งขยะได้ถูกที่	- ทิ้งขยะได้ถูกที่
	- ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้	- รักษาสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน	- ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว
4. ด้านสติปัญญา	- ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้	- ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งที่ต่อเนื่องได้	- ฟังแล้วนำมาเล่าถ่ายทอดได้
	- บอกชื่อของตนเองได้	- บอกชื่อ นามสกุล ของตนเองได้	- บอกชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ของตนเอง ได้

ตาราง 1 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
	- รู้จักใช้คำถาม “อะไร”	- สอบถาม “ทำไม”	- สอบถาม “ทำไม” “อย่างไร” “ที่ไหน”
	- ชีตเขียนเส้นอย่างอิสระได้	- เขียนภาพและสัญลักษณ์ตามความต้องการของตนเองได้	- เขียนชื่อ นามสกุลของตนเองตามแบบได้
	- จับคู่สีต่างๆ ได้ประมาณ 3 - 4 สี	- ชีและบอกสีได้ ประมาณ 4-6 สี	- บอกและจำแนกสีต่างๆ ได้
	- ยังคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมไม่ได้	- พูดเกี่ยวกับ “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้”	- บอกเวลา “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้”
	- จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า	- จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้	- จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้ดี
	- อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว	- สำรวจและทดลองเล่นกับของเล่นหรือสิ่งของต่างๆ ตามความคิดของตนได้	- ใช้สิ่งของรอบๆ ตัวเป็นสิ่งสมมติในการเล่น / เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ
	- วาดภาพตามความพอใจของตน	- วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้	- วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้
	- สนทนาได้ตอบ / เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้	- เล่านิทานหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้	- เล่านิทาน เล่าสิ่งที่ตนคิดหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้
	- เลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวต่างๆ	- เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์จินตนาการได้	- เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้

ตาราง 1 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
		- เรียนรู้จากการสังเกต และ เลียนแบบผู้อื่น	- เรียนรู้จากการสังเกต และฟังด้วยตนเอง

คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญๆของเด็กปฐมวัย ต้องการการฝึกกล้ามเนื้อใหญ่เพิ่มขึ้น เนื่องจากร่างกายอยู่ในช่วงที่ต้องพัฒนาทางกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก เริ่มรู้จักใช้พลังสามารถควบคุมร่างกายได้ ดังนั้นพัฒนาการเด็กทุกด้านจึงมีความสำคัญเท่าเทียมกันและเด็กต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในสภาพบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก การเรียนรู้และจัดกิจกรรมบูรณาการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

3.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงใน เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน เด็กแต่ละคนจะ เติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กว่ามีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน หรือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ ค่านิยมทางสังคม และสิ่งแวดล้อม หรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนเอง

พอใจ ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด มีโอกาสช่วยตนเอง ทำงานที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้รอบ ๆ ตนเอง

ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก จึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

3.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์เรา มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดีถ้าผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว มีโอกาส คิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้นี้เป็นพื้นฐานของพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น ทั้งคนเราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติก่อนที่จะมาเข้าสถานศึกษาการจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่จะให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเอง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตเด็กทุกคน เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากการเล่นเด็กมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์ และ แสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นทางที่เด็กจะสร้างประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่น กับธรรมชาติรอบตัว ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้จึงถือ “การเล่น” อย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

3.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ถือว่าผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบท

ทางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนา เกิดการเรียนรู้ และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่น มีความสุข

สรุปได้ว่า การพัฒนาเด็ก เป็นเสมือนแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัย การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเอง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน สร้างประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาและเกิดการเรียนรู้

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในอดีตตั้งแต่สุโขทัยนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของ วัด วัง บ้านโดยมีลักษณะเป็นกลุ่มๆ ไม่มีระบบ ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบ การจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบแบบแผนในประเทศเริ่มมีขึ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ในปี พ.ศ.2423 ซึ่งขณะนั้นมีการจัดการศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และได้มีการสถาปนากรมศึกษาธิการขึ้น (ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมธรรมการ และปรับเป็นกระทรวงธรรมการต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ) สำหรับพัฒนาการจัดการศึกษาของท้องถิ่นนั้น เริ่มมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2451 โดยมีการจัดตั้งโรงเรียนประชาบาลขึ้น อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลการจัดการศึกษาตามมณฑลต่างๆ เป็นการจัดการเรียนการสอนแก่ประชาชนเพื่อให้อ่านออกเขียนได้ ส่วนการศึกษาที่สูงกว่าขึ้นไปนั้นเป็นภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ

การดูแลการจัดการศึกษาของท้องถิ่นถูกโอนกลับไปกลับมา ภายใต้การดูแลระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย เป็นระยะๆ ตามนโยบายของรัฐบาลและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ช่วง คือ

1.1 ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2451-2475

ในระหว่าง พ.ศ. 2451-2475 เป็นช่วงที่ประเทศเน้นการขยายการศึกษาไปสู่ชนบท แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ไม่เร็วมากนัก กระทรวงธรรมการจึงได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยเข้ามาให้การช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วย ซึ่ง กระทรวงธรรมการและกระทรวงมหาดไทย ได้ทำความตกลงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขึ้น ในปี พ.ศ. 2454 ความว่า จะจัดให้มีโรงเรียนสำหรับการศึกษาขั้นต้น (ขณะนั้นคือประถมศึกษา) ในทุกตำบลทุกละแวกบ้าน

ให้พอแก่จำนวนเด็กชายหญิงที่อยู่ในวัยเรียนทั่วราชอาณาจักร เขต ส่วนการศึกษาขั้นสูง (ขณะนั้นคือมัธยมศึกษา) จะจัดให้มีโรงเรียนขึ้นในเขตที่ตั้งมณฑล จังหวัดและอำเภอ อันเป็นเขตที่มีประชากรอยู่หนาแน่น

ในช่วงนี้กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบการจัดตั้งและการบริหารโรงเรียน รวมทั้งให้การสนับสนุนคณะกรรมการตำบล และคณะกรรมการการศึกษา การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนในเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบเข้ารับการศึกษารวมในโรงเรียน โดยมี กระทรวงธรรมการรับผิดชอบในด้านนโยบายการจัดการศึกษา การกำหนดหลักสูตร การกำหนดแบบเรียน การจัดสรรงบประมาณ การตรวจตราการเรียนการสอนและการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

1.2 ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2475-2500

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ระบอบแรกเริ่มรัฐบาลได้ทำการปรับปรุงโครงสร้าง กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ทำให้เหลือเพียงกระทรวงศึกษาธิการหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา โรงเรียนประชาบาลจึงถูกโอนไปอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ศึกษาธิการ ส่วนกระทรวงมหาดไทยมีบทบาทในการช่วยเหลือสนับสนุน ต่อมารัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจการปกครอง จึงได้ออกพระราชบัญญัติเทศบาล กำหนดให้เทศบาลเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและระบุให้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสำหรับประชาชนท้องถิ่นด้วยและได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2478 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการโอนโรงเรียนประชาบาลในเขตเทศบาลและทรัพย์สินให้แก่เทศบาลทั้งหมด หากท้องถิ่นใดมีโรงเรียนไม่เพียงพอ ก็ให้จัดตั้งขึ้นเพิ่มเติม โดยใช้รายได้ของเทศบาล และกำหนดให้นายอำเภอจัดตั้งโรงเรียนประชาบาลขึ้นให้ครบทุกตำบล ให้เพียงพอแก่ความต้องการของตำบลนั้นๆ หลังจากที่โรงเรียนประชาบาลโอนไปอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลแล้ว ปรากฏว่ามีปัญหาในด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ รัฐบาลจึงมีมติในปี พ.ศ. 2486 ให้ กระทรวง ศึกษาธิการดำเนินการรับโอนโรงเรียนประชาบาลคืนจนกว่าเทศบาลจะมีความพร้อมในการจัดการศึกษา

1.3 ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2500-2525

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาประชาบาลไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ จึงได้มีการโอนโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่นอกเขตเทศบาลไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการบริหารทั่วไปและการจัดสรรงบประมาณ กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในด้านวิชาการ การกำหนดหลักสูตร กำหนดแบบเรียน และการควบคุมมาตรฐาน

การศึกษา ปี พ.ศ. 2523 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปรับการจัดการประถมศึกษาใหม่เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาให้มีเอกภาพ จึงโอนการประถมศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศไปอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทนเป็นประธาน โดยสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดทำหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาในจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นประธาน ส่วนกรุงเทพมหานครและเทศบาล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมและสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายทางการศึกษาได้ คงจัดการศึกษาได้ต่อไป

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในช่วงนี้ จึงอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก มีระบบการบริหารที่มีเอกภาพ มีส่วนกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผน จัดสรรงบประมาณ กำหนดและดูแลมาตรฐานการศึกษา ส่วนการปฏิบัติจะอยู่ที่สำนักงานการศึกษาในระดับจังหวัด

1.4 การจัดการศึกษาของท้องถิ่นในปัจจุบัน

หลังจากที่การจัดการศึกษาของ ไทยโอนมาอยู่ภายใต้การดูแลของ กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2523 สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษา อบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นได้ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ก็ได้กำหนดภารกิจการจัดการศึกษาไว้เช่นกัน ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการออกหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติสิทธิของประชาชนในด้านการศึกษาและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอบรมตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งรัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง มีอำนาจเป็นของตนเองโดยเฉพาะ สำหรับ

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงได้จัดทำแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 - 2559 ขึ้น โดยได้จัดทำภายใต้กรอบแห่งบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อีกทั้ง พ.ร.บ.ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละ ประเภท โดยครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับศักยภาพ ตามความพร้อมและตรงตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละรูปแบบ แต่ละแห่งให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีมาตรฐาน สามารถพัฒนา ศักยภาพคนของท้องถิ่นให้มีคุณภาพต่อไป

สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและสร้างทักษะของบุคคลให้ รู้จักดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข มีทักษะในการประกอบอาชีพ เคารพกฎหมาย รู้คุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาติ ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและพร้อมที่จะ เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งสามารถช่วยสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาประเทศชาติ

2. แนวคิดการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาของไทยได้จัดตั้งกันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี แต่เป็นการศึกษาแผนโบราณ โดยรัฐและวัดเป็นศูนย์กลางแห่งประชาคม กิจกรรมต่างๆ ไปจากการศึกษาสมัยสุโขทัยไปบ้างโดยลำดับ จนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับราษฎรขึ้นตามวัดหลายแห่ง ต่อมาในปี 2451 กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายให้จัดการศึกษาเบื้องต้นสำหรับทวยราษฎร หรือ การศึกษาประชาบาลตามหัวเมืองต่างๆ และจากนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาแก่ราษฎรอีกหลายครั้งจนกระทั่ง บัดนี้ รัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดนโยบายกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ซึ่ง เดิมส่วนใหญ่รวมอำนาจไว้ในส่วนกลางหรือภูมิภาคไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็น ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการ

2.1 ภารกิจจัดการศึกษาท้องถิ่น

2.1.1 การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเอง ด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบการงานอาชีพ และทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย

2.1.3 การจัดการบริการให้ความรู้ด้านอาชีพเป็นการจัดบริการ และหรือส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

2.1.4 การจัดการส่งเสริมกีฬานันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน เป็นการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านนันทนาการ กีฬา นันทนาการกิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

2.1.5 การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยของท้องถิ่น

2.2 วิสัยทัศน์การจัดการศึกษา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

2.3 วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาท้องถิ่น

2.3.1 เพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3.2 เพื่อให้เด็กที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบริการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2.3.3 เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3.4 เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่น ดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมการสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น

2.3.5 เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกาย และฝึกฝนกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก เยาวชน ไปในแนวทางที่ถูกต้องใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2.3.6 เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาสผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพให้มิงานทำไม่เป็นภาระแก่สังคม

2.3.7 เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย

3. โครงสร้างอำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

เดิมสภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ราษฎรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและราษฎรเป็นส่วนรวม ซึ่งจะเป็นแนวทางนำราษฎรไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย

พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำบลแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม 2542 หน้า 169-170)

3.1.1 รูปแบบ “ สภาตำบล ” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท

3.1.2 รูปแบบ “ องค์การบริหารส่วนตำบล ” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43)

หลักเกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดว่าถ้าสภาตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้นให้ระบุชื่อ และเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

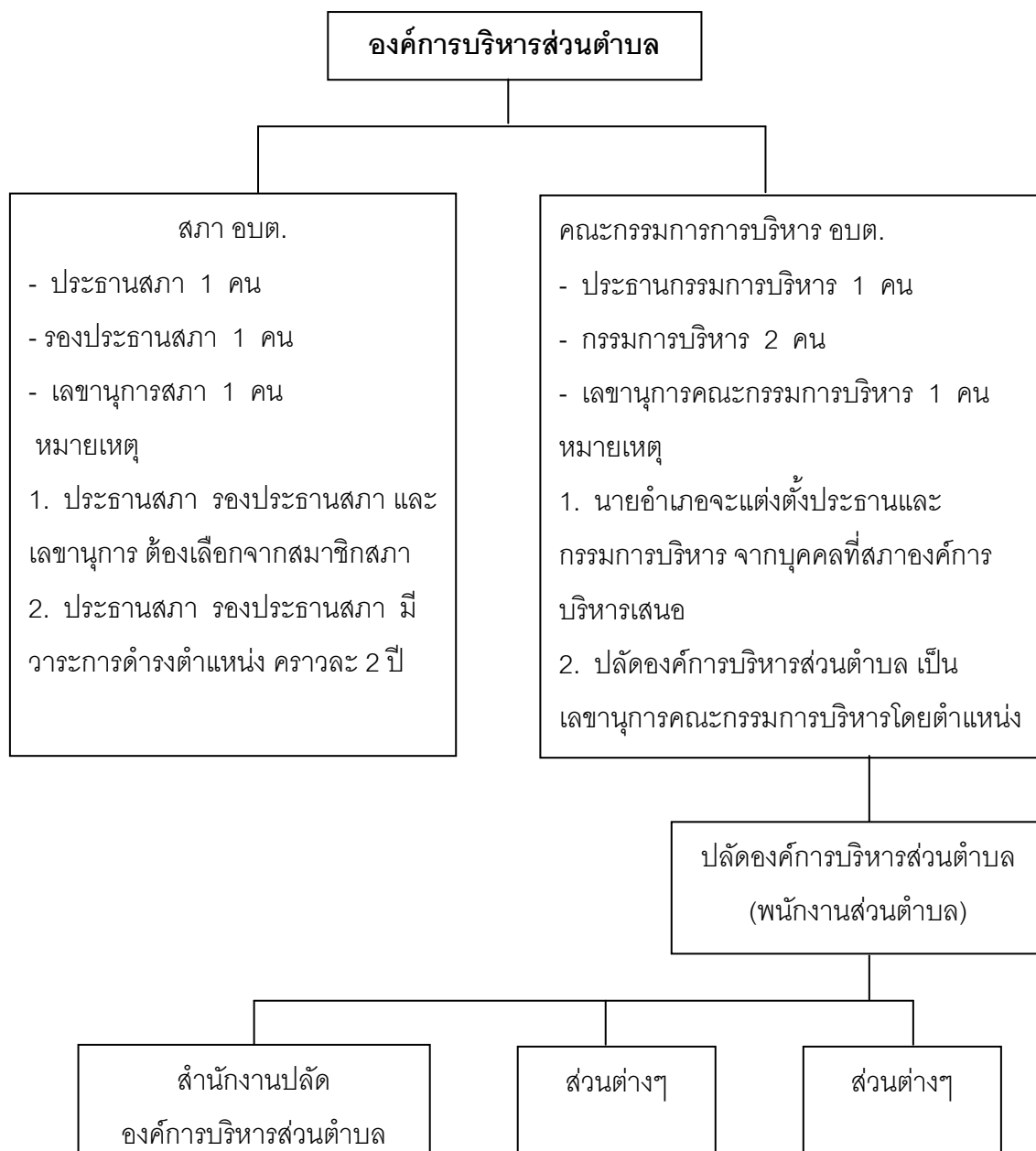
องค์การบริหารส่วนตำบล ให้พ้นจากอำนาจแห่งสภาตำบลนับแต่วันที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และขอให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน มีลักษณะโครงสร้างที่มีทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งเกิดขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ.2546) ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

3.2.1 โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน อบต.โตมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน อบต.โตมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน

3.2.2 โครงสร้างคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกตั้งแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

ภาพ 2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542
ที่มา: พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

3.3 การยุบองค์การบริหารส่วนตำบล

ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึงสองพันคน ทั้งเป็นเหตุให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการบริหารงานพื้นที่นั้น ให้มีประสิทธิภาพในลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบลได้หรือองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาล ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 41 และ 42 วรรคสองและวรรคสาม

3.4 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.4.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

3.5 อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

3.5.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.5.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.5.3 รายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

3.5.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

3.6 การหมดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหมดวาระหรือยุบสภา

3.6.2 ตาย

3.6.3 ลาออกต่อนายอำเภอ

3.6.4 มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือกิจการที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

3.6.5 ขาดคุณสมบัติในการเป็นสมาชิก

3.6.6 ไม่อยู่ในหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งติดต่อกัน 6 เดือน

3.6.7 ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกัน 3 ครั้ง โดยไม่มีเหตุผลสมควร

3.6.8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้ออก เพราะทำตัวเสียหาย หรือ ทำให้ประชาชนเสียประโยชน์

3.6.9 ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้สมาชิกสภา หรือผู้บริหารออกจากตำแหน่งได้ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 286

3.7 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

3.7.1 ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.7.2 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่

3.7.3 ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง

3.7.4 ลาออก

3.7.5 มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.7.6 ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้คณะผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง

3.7.7 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.7.8 สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงพร้อมกัน

3.8 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

3.8.1 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

3.8.2 มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ

รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้

ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

สวนสาธารณะ

5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การควบคุมดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของ

แผ่นดิน

9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

3.9 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ต้องทำหน้าที่พัฒนาพื้นที่ในตำบลให้เจริญ ตามรายได้และงบประมาณในตำบล นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน อากรฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นที่เกิดจากการฆ่าสัตว์ ซึ่งแต่เดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บให้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหลายทาง ซึ่งแบ่งเป็นหมวดได้ดังนี้ (โกวิท พวงงาม, 2544, หน้า 179)

3.9.1 ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

- 1) ภาษีบำรุงท้องที่
- 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) ภาษีป้าย
- 4) อากรฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากสัตว์
- 5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ล้อเลื่อน
- 6) ภาษีสรรพสามิตเฉพาะ
- 7) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา
- 8) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน
- 9) อากรรังนกนางแอ่น
- 10) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 11) อากรประทานบัตร ใบอนุญาตและอาชญาบัตรการประมง
- 12) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 13) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวล

กฎหมาย ที่ดิน

- 14) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 15) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 16) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 17) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 18) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมาย

กำหนด

- 19) เงินอุดหนุนรัฐบาล

3.9.2 รายได้ทรัพย์สินและรายได้ประเภทอื่นๆ

- 1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วน

ตำบล

- 4) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 5) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

6) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.9.3 เงินกู้ โดยมีหลักการ ดังนี้

- 1) กู้จาก กระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
- 2) การกู้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) การกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

3.10 แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.10.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองจากภาษีอากรต่างๆ

ได้แก่

- 1) ภาษีบำรุงท้องที่
- 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) ภาษีป้าย
- 4) อากรการฆ่าสัตว์

3.10.2 รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

- 1) เงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยรั้งนกนางแอ่น
- 2) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 3) เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่า

ด้วย การประมง

- 4) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 5) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมตามประมวล

กฎหมาย ที่ดิน

3.10.3 รายได้ที่ได้รับการจัดสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการ

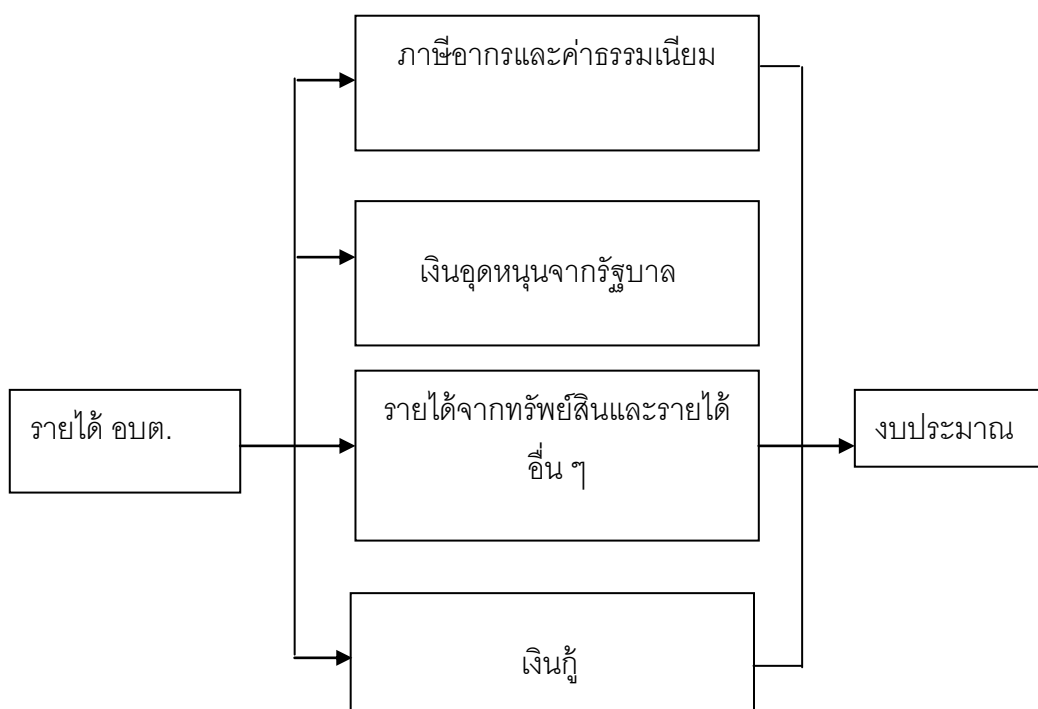
นั้น

1) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน อากรเมื่อจัดเก็บได้ในจังหวัดจัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้กฎหมายว่าด้วยการนั้น

2) ค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมเมื่อจัดเก็บได้ใน องค์การบริหารส่วนตำบลใดให้จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดไว้ในกระทรวงมหาดไทย

3) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เมื่อจัดเก็บได้ใน องค์การบริหารส่วนตำบลใดให้แบ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดไว้ในกระทรวงมหาดไทย

3.10.4 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องออกข้อบัญญัติตำบลเพื่อ จัดเก็บเพิ่มขึ้นตามกฎหมายนั้น เป็นรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจออกข้อบัญญัติ เพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อัตราที่เรียกเก็บตามบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการ นั้น

ภาพ 3 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา: โกวิทย์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, หน้า 179

3.11 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.11.1 เงินเดือน

3.11.2 ค่าจ้าง

3.11.3 เงินค่าตอบแทนอื่นๆ

3.11.4 ค่าใช้สอย

3.11.5 ค่าวัสดุ

3.11.6 ค่าครุภัณฑ์

3.11.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

3.11.8 ค่าสาธารณูปโภค

3.11.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น ๆ

3.11.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบของ

กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

3.12 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

3.12.1 นายอำเภอกำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย

3.12.2 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ หากมีการกระทำเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

3.12.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารทั้งคณะ หรือบางคนพ้นจากตำแหน่งเมื่อเห็นว่าการกระทำฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สรุปได้ว่า เป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองของชุมชน ท้องถิ่น โดยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้เป็นโครงสร้างกึ่งรัฐ-กึ่งชุมชน จัดระบบเครือข่ายท้องถิ่นหรือสหการเพื่อช่วยเหลือกัน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กรและผู้บริหารท้องถิ่น สร้างต้นแบบ และตัวอย่างที่ดีอย่างพอเพียงที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยรัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้ได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เร่งรัดการปฏิบัติ ตาม พระราชบัญญัติขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจ ให้งบประมาณในหมวดอุดหนุนทั่วไปเป็นหลัก ทบวงและ

ปรับปรุงระเบียบกฎหมายว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์การกระจายอำนาจหรือการ คืบอำนาจให้ ชุมชน

3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น

3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง กับท้องถิ่นและการจัดการศึกษา ดังนี้

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่ รัฐ จะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิ ตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับ การศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์การบริหารหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความ ค้ำจุนและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการ สอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัด ต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 78(3) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและ ตัดสินใจในกิจการ ของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตามแนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้าง พื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่ว ประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม ให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดย คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) ค้ำจุนและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษ อบรมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความ เป็นปึกแผ่นของสถาบัน ครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพา ตนเองได้

(2) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริม สุขภาพอันนำไปสู่ สุขภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการ

สาธารณสุขที่มี มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา สุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐาน วิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันท่วงทีการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งให้เกิดการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเน้นให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วม การสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลชมพู

สภาพทั่วไป

1. ที่ตั้ง อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก 52 กิโลเมตร และมีระยะห่างจากอำเภอเนินมะปราง ประมาณ 13 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางถนนหลวงจังหวัด หมายเลข 1295 เป็นเส้นทางคมนาคมสายหลัก

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลเนินมะปรางและตำบลบ้านม่วง อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลท่าหมื่นรามและตำบลพันชาติ อำเภอวังทอง
 จังหวัดพิษณุโลก (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดอาณาเขตตำบลในท้องที่
 อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547)

2. เนื้อที่ ตำบลชมพูมีพื้นที่เป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขาซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่า
 สงวนแห่งชาติ ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้ายและเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง โดยมีพื้นที่ทั้งหมด
 ประมาณ 335 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 209,745 ไร่

3. ภูมิประเทศ ตำบลชมพูมีหมู่บ้านตั้งอยู่บนที่ราบภูเขา 4 หมู่บ้าน และที่ราบเชิงเขา
 11 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนาข้าว ไร่ข้าวโพด ไร่มันสำปะหลัง
 สวนมะม่วง สวนลำไย สวนเงาะ สวนยางพารา เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ

4. ข้อมูลหมู่บ้าน หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มทั้งหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน
 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน	จำนวนประชากร		รวม	ความหนาแน่น คน / ตร.กม.
		ครัวเรือน	ชาย	หญิง		
1	บ้านชมพูใต้	371	663	640	1,303	-
2	บ้านน้ำปาด	464	837	857	1,694	-
3	บ้านชมพูเหนือ	606	1,081	1,081	2,162	-
4	บ้านชำรัง	313	528	479	1,007	-
5	บ้านปลวกงาม	351	597	563	1,160	-
6	บ้านหนองหญ้า	269	588	549	1,137	-
7	ปล้อง	387	368	377	745	-
8	บ้านรักไทย	186	304	231	538	-
9	บ้านเฝ้าไทย	150	205	167	372	-
10	บ้านชำตอง	172	369	325	694	-
11	บ้านหนองอีป้อง	177	223	186	409	-

ตาราง 2 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน	จำนวนประชากร		รวม	ความหนาแน่น คน / ตร.กม.
		ครัวเรือน	ชาย	หญิง		
12	บ้านร่มเกล้า	101	182	167	349	-
13	บ้านทุ่งไ้ตตาก	79	179	150	329	-
14	บ้านหนองทัพเรือ	47	117	108	225	-
15	บ้านชำรังใต้	228	452	464	916	-
รวมประชากรทั้งสิ้น		3,901	6,696	6,344	13,040	-

5. ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 13,040 คน แยกเป็นชาย 6,696คน หญิง 6,344 คน จำนวนครัวเรือน 3,901 ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 38.92 คน/ตารางกิโลเมตร (335 ตารางกิโลเมตร ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2552)

สภาพทางเศรษฐกิจ

1. อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู ประกอบอาชีพหลักด้านเกษตรกรรมได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ มะม่วง ลำไย เงาะ เป็นต้น และอาชีพเสริมในการทอผ้าไหม ทอผ้าเทโร แปรรูปอาหาร เป็นต้น ส่วนนอกฤดูกาลเกษตร ประชากรบางส่วนจะไปรับจ้าง นอกพื้นที่

2. หน่วยธุรกิจในเขต อบต.

2.1 ปั้มน้ำมัน ขนาดเล็ก (ปั้มหลอด) 20 แห่ง ขนาดกลาง 2 แห่ง

2.2 สหกรณ์การเกษตร 1 แห่ง

2.3 โรงสี ขนาดกลาง 1 แห่ง ขนาดเล็ก 10 แห่ง

ตาราง 3 ข้อมูลปัญหาที่สำคัญในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู

ที่	ปัญหาที่สำคัญ	ลักษณะ / สาเหตุของปัญหา	จำนวน ราษฎร ได้รับ ผลกระทบ
1.	ปัญหาการว่างงาน	1. ขาดการดำเนินการส่งเสริมด้านกลุ่มอาชีพ 2. ขาดการส่งเสริมด้านความรู้ในการประกอบอาชีพ 3. ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ	
2.	ปัญหายาเสพติดและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ยังมีผู้เกี่ยวข้องยาเสพติดโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น 2. การยอมรับในสังคมของผู้ผ่านกระบวนการบำบัด ยาเสพติดยังมีน้อย 3. ชุมชนยังไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอในการป้องกันยาเสพติด และการกิจกรรมต่าง ๆ	
3.	ขาดไฟฟ้าสาธารณะแสงสว่าง	1. การดำเนินการขยายเขตประปาไม่ทั่วถึง	
4.	น้ำดื่มน้ำใช้ไม่เพียงพอ	1. การดำเนินการขยายประปาไม่ทั่วถึง 2. ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ	
5.	ยุ้งฉางและสัตว์พาหนะนำโรคชุกชุม	1. มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และสัตว์พาหนะนำโรค เช่น แหล่งน้ำที่มีน้ำขังอยู่เสมอ	
6.	ขาดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชุมชน	1. มีขยะมูลฝอยมากแต่จำนวนถังรองรับขยะมีน้อย 2. ขาดจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม	
7.	ปัญหาถนนชำรุด	1. ถนนลูกรัง/ลาดยาง ในหมู่บ้านชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ จากอายุการใช้งาน และภัยธรรมชาติ	

สภาพสังคม

1. การศึกษา
 - 1.1 โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง จำนวนนักเรียน 1,051 คน
 - 1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4 แห่ง จำนวนนักเรียน 343 คน
 - 1.3 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง จำนวนนักเรียน 86 คน
 - 1.4 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 15 แห่ง
 - 1.5 หอกระจายข่าว 15 แห่ง
2. สถาบันและองค์กรทางศาสนา
 - 2.1 วัด 9 แห่ง
 - 2.2 สำนักสงฆ์ 11 แห่ง
 - 2.3 คริสตจักร 1 แห่ง
3. การสาธารณสุข
 - 3.1 สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 3 แห่ง จำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 9 คน
 - 3.2 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 1 แห่ง
 - 3.3 อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100
4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - 4.1 ที่พักสายตรวจ 2 แห่ง

การบริการพื้นฐาน

1. การคมนาคม
 - 1.1 ถนนลาดยางทางหลวงหมายเลข 1295 สายกกไม้แดง - เนินมะปราง ผ่านหมู่ 2,5,4,6,10
 - 1.2 ถนนลาดยาง รพช. สายบ้านซำร้าง - บ้านชมพู และภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 1
 - 1.3 ถนนลาดยาง สายน้ำป่าด - บ้านซำต้อง ระยะทาง 5.5 กิโลเมตร
 - 1.4 ถนน คสล. ภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 15
 - 1.5 ถนนลูกรัง รพช. สายบ้านใหม่ - บ้านร่มเกล้า
 - 1.6 มีถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และภายในหมู่บ้าน 75 % เป็นถนนดิน และลูกรัง

2. การโทรคมนาคม

- 2.1 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขเอกชน 1 แห่ง
- 2.2 มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ 15 แห่ง
- 2.3 โทรศัพท์ส่วนบุคคลในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 17 คริวเรือน

3. การไฟฟ้า

- 3.1 จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ 15 หมู่บ้าน
- 3.2 จำนวนคริวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า 2,935 คริวเรือน (ร้อยละ 75.24)
- 3.3 จำนวนคริวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ 423 คริวเรือน (ร้อยละ

10.84)

4. แหล่งน้ำธรรมชาติ

- 4.1 ลำนํ้า ลำห้วย คลอง 3 สาย
- 4.2 บึง หนอง และอื่นๆ 28 แห่ง

5. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- 5.1 ฝายขนาดเล็ก 15 แห่ง
- 5.2 บ่อน้ำตื้น 396 แห่ง
- 5.3 บ่อบาดาล / บ่อโยก 38 แห่ง
- 5.4 สระน้ำ 70 แห่ง
- 5.5 การประปาหมู่บ้าน 15 แห่ง
- 5.6 ถังเก็บน้ำฝน 12 แห่ง
- 5.7 สถานีสูบน้ำพลังไฟฟ้า 3 แห่ง

ข้อมูลอื่น ๆ

1. ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ตำบลชมพู มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา โดยมีพื้นที่ติดต่อกับเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง และวนอุทยานเขาพนมทอง มีแหล่งธรรมชาติสวยงาม เช่น เขาหอกระติงเขาป่าแดงรังกาย, เขาลำพระ, เขางอบน้อยงอบใหญ่, ถ้ำขุนตะค้ำน, ถ้ำเกลบ, ถ้ำลม, ถ้ำพระ ถ้ำน้ำมีด, ถ้ำหนองหญ้าไทร, ถ้ำดงสูง, น้ำตก ฯลฯ

ตำบลชมพู มีแหล่งหินปูน แหล่งวัตถุโบราณและมีป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สมควรอนุรักษ์ไว้

2. มวลชนจัดตั้ง

- 2.1 ลูกเสือชาวบ้าน จำนวน 1,324 คน
- 2.2 กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน จำนวน 146 คน
- 2.3 อาสาสมัครสาธารณสุข (ผสส. อสม.) จำนวน 237 คน
- 2.4 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 1,340 คน
- 2.5 ศูนย์สาธิตการเกษตร จำนวน 60 คน
- 2.6 สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ (กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน) จำนวน 1,290 คน
- 2.7 ฌาปนกิจสงเคราะห์ (ธกส.) จำนวน 674 คน
- 2.8 อาสาสมัครป้องกันไฟป่า จำนวน 70 คน
- 2.9 อาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน จำนวน 297 คน

3. การพัฒนาอาชีพ

พื้นที่ของตำบลชมพูส่วนหนึ่ง เป็นที่ราบภูเขา ได้แก่หมู่ที่ 7, 8, 9, 11 เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ พืชสวน ผลไม้ต่าง ๆ เช่น ยางพารา ลำไย เงาะ มะม่วง ฝรั่ง ฝรั่ง ฯลฯ สามารถแปรรูปผลผลิตการเกษตร และเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาผลผลิตหัตถกรรมไทย ในการทอผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ของหมู่ที่ 4, 6, 10 ให้เป็นอาชีพหลักของประชาชนได้ ในเขตตำบลชมพูมีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่ง เช่น คลองชมพู คลองห้วยบง เป็นต้น สามารถพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรในฤดูแล้งได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษา ตัวแปร ความสัมพันธ์ของตัวแปรตลอดจนผลการวิจัย เพื่อตรวจสอบและสนับสนุนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

พิภพ แก้วประชา (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ตามมาตรฐานด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 วัดบ้านโป่ง สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 2 วัดบ้านโป่ง สังกัดเทศบาลบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ใน

ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษาและครู ด้านผู้ปกครองและชุมชนและด้านผู้เรียน

2. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมทางด้านวิชาการ ระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ควรพัฒนาการเรียนการสอน โรงเรียนควรเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

สุพจน์ ศรณารายณ์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารอาคารสถานที่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพผู้ปกครอง 4 ด้าน คือ จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ จำแนกตามสถานภาพด้านวุฒิการศึกษา จำแนกตามสถานภาพด้านอาชีพ และจำแนกตามสถานภาพด้านรายได้ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อศชัย แจ่มจันทร์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เคยดูการเรียนการสอนของครู ความต้องการให้จัดการเรียนการสอนแก่บุตรหลานส่วนใหญ่เน้นให้อ่านออกเขียนได้ ด้านงบประมาณ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยบริจาคเงิน/สิ่งของ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ด้านบริหารงานบุคคลผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมเป็นกรรมการสรรหาครูพี่เลี้ยงหรือครูดูแลเด็ก ด้านบริหารทั่วไป ผู้ปกครองส่วนใหญ่เคยแนะนำลูกของเพื่อนบ้านมาเรียนแต่ไม่เคยแนะนำเรื่องการจัดการศึกษาส่วนใหญ่พอใจการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน

เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 2) ด้านการบริหารทั่วไป 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คณะผู้ปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

พ.จ.อ.อำนาจ นกโต (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ ในภาพรวม ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ย 4.13 จากคะแนนเต็ม 5 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจมากทุกด้านโดยประชาชนมีความพึงพอใจ ด้านบุคลากรครู เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม ด้านบริการต่างๆ และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น พบว่า ประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เป็นอันดับที่ 1 (ร้อยละ 52.2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 17.3) และด้านบุคลากรครู (ร้อยละ 15.2) เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน (ร้อยละ 4.3) เป็นอันดับสุดท้าย

สิริกุล อุวีวรรณ (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบำรุงปัญญา อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบำรุงปัญญา พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สุวรรณา สะแหละ (2547) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน และเมื่อเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้ดังนี้ คือ ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการบริการนักเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีขึ้นไป จำแนกตามอาชีพ รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจพนักงานบริษัทและอาชีพอิสระ ปรากฏว่าทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทั้งวุฒิการศึกษาและอาชีพแต่เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนของนักเรียนปรากฏว่าทั้งภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 แตกต่างกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน ส่วนอีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

นิภารัตน์ รื่นสุข (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการจัดสวัสดิภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลประทีป อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระทุมธานี พบว่า ผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการจัดสวัสดิภาพของนักเรียนโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก การบริการรถรับ-ส่งนักเรียนด้านการจัดสวัสดิภาพอาคารและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ ตามลำดับ

สายชน หมวกเหล็ก (2542) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน มากที่สุด คือ

1. ด้านตัวครู ได้แก่ ครูดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนและให้การบ้านสม่ำเสมอ
2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คิดคำนวณได้
3. ด้านการบริการอาหารกลางวันและสุขภาพ ได้แก่ การจัดบริการอาหารเสริมและอาหารกลางวันที่สะอาดถูกหลักโภชนาการและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

4. ด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนช่วยเหลือผู้ปกครองโดยแบ่งชำระค่าเทอมได้ในอัตราที่เหมาะสม

5. ด้านที่ตั้ง ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวกในการเดินทางรับ-ส่ง และตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีกลิ่น เสียง หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอยู่ข้างเคียง สำหรับด้านอื่นๆ ได้แก่ สระว่ายน้ำและห้องนอนปรับอากาศ มีความพึงพอใจน้อยกว่า 5 ด้านข้างต้น

จิตตราภรณ์ เขียมสกุล และคณะ (2547) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนพิชัย อำเภอพิชัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน ด้านการดำเนินงานวิชาการ และการดำเนินงานธุรการ

1.1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จำแนกตามอาชีพได้ดังนี้

1.1.1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการดำเนินงานบริการและชุมชนและด้านการดำเนินงานวิชาการ

1.1.2 ค้าขาย มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการดำเนินงานวิชาการและด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน

1.1.3 เกษตรกรรม มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานบริการ และชุมชน ด้านการดำเนินงานวิชาการและด้านการดำเนินงานธุรการ

1.1.4 รับจ้าง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน ด้านการดำเนินงานวิชาการและด้านการดำเนินงานธุรการ

1.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จำแนกตามระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียนในโรงเรียนพิชัย ได้ดังนี้

1.2.1 มัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน ด้านการดำเนินงานวิชาการและด้านการดำเนินงานธุรการ

1.2.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานวิชาการ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานธุรการ และด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน

1.2.3 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการดำเนินงานปกครอง ด้านการดำเนินงานบริการและชุมชน และด้านการดำเนินงานวิชาการ

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองซึ่งมีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย เกษตรกรรม รับจ้าง ที่มีต่อการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ซึ่งมีนักเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จิตา เสือทอง (2545) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน ระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน ระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง 3) เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการปรับปรุงคุณภาพการการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชน ระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนเอกชน ระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาล อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีเพียงด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง 2.1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษาจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีกระบวนการเรียนการสอนและด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนโดยผู้ปกครองที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับ

ปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรีส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 2.2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองพบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพ การศึกษาไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย

